

בש"פ 8495/20 - יוסף גנגינה נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 8495/20

לפני: כבוד השופט ג' קרא

העורר: יוסף גנגינה

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
במ"ת 41875-10-20 מיום 3.12.2020 שניתנה על
ידי כב' השופט עידו דרויאן-גמליאל

תאריך הישיבה: כ"ב בכסלו התשפ"א (8.12.2020)

בשם העורר: עו"ד רם קאין; עו"ד הילה מזל מוהדב
בשם המשיבה: עו"ד אפרת גולדשטיין-רוזן

החלטה

עררעלהחלטתושלביהמשפטמחוזימרכז-לודבמ"ת 41875-10-20 (כב'השופטע' דרויאן-גמליאל)
מיום3.12.2020, בגדרהנדחתה בקשה לעיון חוזר בהחלטה מיום 4.11.2020, במסגרתה הורה בית המשפט על
שחרורו של העורר לחלופת מעצר בתנאים שונים, ובהם הפקדת 300,000 ש"ח.

רקע

1. ביום 21.10.2020 הוגש לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד כתב אישום המייחס לעוררולחברה שבניהולו ובבעלותו, א.ד. אור מרומ עבודות עפר בע"מ (להלן: החברה), עבירות קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפא ביחד עם סעיף 63 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); עבירת עיסוק בעסק הטעון רישוי בלא רישיון או היתר או בניגוד לתנאיהם לפי סעיף 4 לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968 (להלן: חוק הרישוי), פריטים 5.1 ב' ו-5.1 ג' לצו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), תשע"ג-2013, ביחד עם סעיפים 14-15 לחוק הרישוי וסעיף 63 לחוק העונשין; עבירות פינוי פסולת לאתר שאינו מורשה לפי סעיף 7(ד) ביחד עם סעיף 13(ב)(4) לחוק שמירת הנקיון, תשמ"ד-1984 (להלן: חוק הניקיון); עבירת הסגת גבול כדי לעבור עבירה לפי סעיף 447 לחוק העונשין; ועבירת הפרת הוראה חוקית לפי סעיף 287(א) לחוק העונשין.

על פי כתב האישום, העוררולחברה עסקו בין החודשים יולי 2019 לאוקטובר 2020 בעבודות עפר ופסולת ללא רישיון או היתר או בניגוד לתנאי הרישיון. כך, מיוחסים לעורר ולחברה היקף פעילות עסקית אסורה בסך של יותר מ-4,577,466 ש"ח; הצגת מצגי שווא לפיהם החברה פועלת בהיתר וברישיון; סיפוק פסולת בתור מצע למילוי לאתרי בנייה; וערבוב ההכנסה מהפעילות העסקית האסורה במחזור העסקים השוטף, ובכך נהפך כלל הרכוש לרכוש אסור - בסך 5,223,138 ש"ח. עוד על פי כתב האישום, בימים 12.7.2020 ו-15.7.2020 ניתן צו הפסקת עיסוק (צ"א 18409-05-20) בעבודות עפר ופסולת בקרקע הסמוכה לקיבוץ גבעת השלושה (להלן: הקרקע) לפי סעיף 17 לחוק הרישוי. אולם בחודש אוקטובר 2020, העורר והחברה פעלו בקרקע בניגוד לצו הפסקת העיסוק ושפכו בה עשרות טונות של פסולת.

לכתב האישום צורפה בקשת חילוט לפי סעיף 21 לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000, סעיף 15 לחוק הניקיון וסעיף 39 לפקודת סדרהדין הפלילי (מעצרו חיפוש) [נוסחחדש], התשכ"ט-1969, על 3 כלי רכב, פוליסה על שם העורר וכספים בסך כולל של יותר מ-466,000 ש"ח.

הליכי המעצר עד כה

2. ביום 21.10.2020 קבע בית המשפט המחוזי כי ישנו ניצוץ ראיתי וכי לא ניתן לשחרר את העורר לחלופת מעצר ללא קבלת תסקיר מעצר בעניינו, והורה על מעצרו עד החלטה אחרת (כב' השופט ש' בורנשטיין). ערר שהגיש העורר לבית משפט זה, התקבל חלקית ביום 28.10.2020 (בש"פ 7342/20; השופט ע' פוגלמן), ועניינו הוחזר לבית המשפט המחוזי על מנת שיבחן את חלופת המעצר, ללא המתנה לקבלת תסקיר מעצר. ביום 4.11.2020, הורה בית המשפט המחוזי (כב' השופט ע' דרויאן-גמליאל) כי העורר ישוחרר לחלופת מעצר במעצר בית. בהחלטה נקבע בין היתר כי על העורר להפקיד 300,000 ש"ח במזומן או בערבות בנקאית, כי העורר יעצר ככל שיפר תנאי מתנאי שחרורו ונאסר על העורר לעסוק בעבודות עפר והטמנת פסולת עד לתום ההליכים. בהחלטה בבקשה לעיון חוזר מיום 19.11.2020, קבע בית המשפט המחוזי (כב' השופט ע' דרויאן-גמליאל) כי גובה הערובות שנקבעו נמוך מהסכומים שנקבעו בתיק קודם שמתנהל נגד העורר; כי טענות העורר לחיסרון כס לא גובו במספיק אסמכתאות; כי לא ניתן להשתמש כערובה בכספים התפוסים שמיועדים לחילוט; כי הערובות הכספיות מינימליות בהתחשב בנסיבות; וכי אם המשיב לא יעמוד בתנאים, עליו להתייצב לשם מעצרו.

העורר הגיש בקשה נוספת לעיון חוזר, בטענה כי אינו מסוגל לעמוד בתנאי המחייב הפקדת 300,000 ש"ח,

לאחר שהפקיד 50,000 ש"ח. בהחלטה מיום 3.12.2020, קבע בית המשפט המחוזי (כב'השופטע' דרויאן-גמליאל) כי טענות העורר נטענו ללא בסיס, משאין במסמכים שהציג כדי ללמד על תמונה אמיתית של כלל נכסיו; כי הכספים והרכוש שנתפסו לשם חילוט לא יכולים לשמש כערובה, משהדבר יפגע בהרתעת העורר מביצוע הפרות של תנאי שחרורו; וכי אין מקום להקלה בתנאי השחרור. לפיכך, קבע בית המשפט כי על העורר להפקיד את יתרת הערובה עד ליום 6.12.2020 בשעה 16:00, אחרת, עליו להתייצב לשם מעצרו.

ביום 6.12.2020 בצהריים הגיש העורר לבית משפט זה ערר על החלטת בית המשפט המחוזי מיום 3.12.2020, ובקשה לעיכוב ביצוע. בהחלטתי מאותו היום, הוריתי כי המועד להפקדת הערובה יוארך עד ליום 8.12.2020, המועד בו התקיים הדיון בערר.

נימוקי הערר

3. לטענת העורר, יש להפחית את סכום הערובה ל-50,000 ש"ח, משאין ביכולתו להפקיד את הסכום הנוסף; לחילופין, יש להשתמש בכספים התפוסים לצורך הערובה, משאין מניעה להוסיף להם ייעוד; אמנם יש בבעלותו נכסי נדל"ן בשווי עשרות מיליוני שקלים, אך בגלל צו ההקפאה אין ביכולתו להשתמש בהם כבטוחה להשגת מימון.

4. בדיון שהתקיים בפניי שב בא כוח העורר על נימוקי הערר והוסיף כי פעילות החברה הוקפאה ונתפסו נכסי הנדל"ן והכספים של העורר ולכן אין לו כסף על מנת להפקיד את הערובה; וכי אין מכשול טכני להוסיף לרכוש התפוס ייעוד של עמידה בתנאי השחרור.

באת כוח המשיבה ביקשה לדחות הערר וטענה כי הסיבה שבית המשפט קמא קבע ערובה משמעותית היא עברו של העורר, אשר היה עצור בפיקוח אלקטרוני בתיק אחר, בו הפקיד ערובה בגובה 350,000 ש"ח, ובכל זאת הפר את תנאי המעצר בפיקוח אלקטרוני ויצר קשר עם עדת תביעה; כי בעת מתן ההחלטה על חלופת מעצר, העורר לא טען כי אין ביכולתו לעמוד בתנאי השחרור, ומאז ששוחרר הוא מגיש בקשות חוזרות ונשנות לעיון חוזר; כי בית המשפט קמא קבע שלא הוכח חיסרון כס, והנטל הוא על העורר להוכיח זאת; וכי אין כל היגיון בהוספת ייעוד לכספים התפוסים, משמטרת הערובה היא הרתעת העורר מהפרת תנאי השחרור, והכספים התפוסים ממילא נמצאים בסכנת חילוט עבורו.

דיון והכרעה

5. לאחר שעינתי בערר על נספחיו ושמעתי את טענות הצדדים בדיון, הגעתי למסקנה כי דין הערר להידחות.

בהתאם לסעיף 44(א) לחוקסדרהדיןפלילי (סמכויותאכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוקהמעצרים), בית המשפט קמא קבע כי העורר ישוחרר לחלופת מעצר בתנאי שיפקיד ערובה בגובה 300,000 ש"ח. כפי שהובהר פעמים רבות בפסיקה, "מטרתהפקדתהערבותהיאבראשובראשונהלהרתיעאתהנאשםמפניהפרתתנאיהשחרור", בשל חשש מפני חילוט הערבות במקרה של הפרת תנאי השחרור (בש"פ 980/12 פלוני' מדינת ישראל, פסקה 15 (8.2.2012); בש"פ 6033/19

דכהנ' מדינת ישראל, פסקה 10 (10.10.2019); בש"פ 6704/19 בן שטריתנ' מדינת ישראל, פסקה 4 (30.10.2019).

סעיף 52(א) לחוק המעצרים מאפשר לנאשם ששחרר לחלופת מעצר לפנות לבית המשפט בבקשה לעיון חוזר, "בענין הנוגע למעצר, לשחרור או להפרת תנאי השחרור בערובה, לרבות בהחלטה לפי סעיף זה, אם נתגלו עובדות חדשות, נשתנו נסיבות או עברזמן ניכר מעתמת ההחלטה". במקרה דנן, מיד לאחר החלטתו של בית המשפט קמא על שחרורו לחלופת מעצר, הגיש העורר בקשות חוזרות ונשנות לעיון חוזר, במטרה שיקלו בתנאי שחרורו. זאת, מבלי שהצביע על עובדות חדשות או שינוי נסיבות וללא שחלף פרק זמן ניכר. יתרה מזאת, במעמד שחרורו של העורר לחלופת מעצר, לא נטען כי אין ביכולתו לשלם את הערובה שנקבעה.

6. בענייננו, גובה הערובה שנקבעה נובע מעברו הפלילי של העורר; מכתב אישום שהוגש בחודש מאי 2020 בגין עבירות דומות לענייננו (ת"פ 18388-05-20); משווי הרכוש שנעברו בו העבירות; ומתיק קודם בו הפר העורר תנאי מעצר בפיקוח אלקטרוני, על אף קיומה של ערובה בגובה 350,000 ש"ח (מ"ת 3415-04-15).

על כתפי העורר מונח נטל הראייה להוכיח כי אין ביכולתו לעמוד בגובה הערובה שנקבעה. בהחלטתו מיום 19.11.2020, בית המשפט קמא קבע כי "טענות מסוג חיסרון כיס, לא גובו דיין באסמכתאות". בהחלטתו מיום 3.12.2020, חזר בית המשפט קמא וקבע כי העורר לא עמד בנטל זה, וכי טענות העורר נטענו "ללא בסיס", וכי במסמכים שהגיש העורר "אין כדי ללמד על תמונת אמת מקפת ומעמיקה באשר לכלל נכסיו". לא מצאתי להתערב בקביעותיו של בית המשפט קמא והן מקובלות עליי.

7. אשר לבקשת העורר להשתמש ברכושו התפוס כערובה, מקובלת עליי קביעת בית המשפט קמא לפיה הדבר יפגע בהרתעת העורר מפני הפרת תנאי השחרור, משהרכוש נתפס לשם אפשרות חילוט, וממילא מצוי "בסכנה". לפיכך, ומשמטרת הפקדת הערובה הינה הרתעתית, לא ניתן לקבל את בקשת העורר.

8. סוף דבר, הערר נדחה. על העורר להפקיד את הערובה שנקבעה בבית המשפט המחוזי עד ליום 13.12.2020.

ניתנה היום, כ"ג בכסלו התשפ"א (9.12.2020).

ש ו פ ט